

POSLEDNÝ ZÁPAS

„Góóól! Vyhrávam šest’ dva,” jasal chlapec. „Dnes nejako nemáš formu, tatík.”

„Po piatej rannej mám toho akurát tak dosť. Ty si vysedávaš v škole celý týždeň, ale ja makám na páse,” trochu vyčítavo zareagoval otec.

„Nevyhováraj sa. Som jednoducho lepší,” zapáral syn ďalej.

„Počúvaj, ty dvanásťročný provokatér,” zatváril sa otec groteskne hrozivo.

„Nezdržuj a rozohrávaj,” poháňal ho so smiechom, brnkajúc mu na nervy.

„Za toto bude teraz gól,” vyhľázał sa otec. Začal driblovať s loptou približujúc sa k bránke. Už sa chystal urobiť kľučku a vystrelit’, ale syn bol rýchlejší. Šikovne mu vypichol loptu a chcel nabrať rýchlosť. Otec ho však zrazu v behu oblapil svalnatými rukami popod pazuchy, bezmocného vyzdvihol do vzduchu a začal sa s ním krútiť ako na kolotoči.

„Faul! Žltá karta! Penalta!” kričal a smial sa. Otec s ním urobil ešte jednu otočku okolo vlastnej osi a potom ho opatrne spustil na zem.

„Čo, aký faul? Ved’ som t’a nekopol. Si mi stál v ceste.”

„Nedovolené bránenie, tatík. Takže penalta,” vyrieckol prísny direkt.

„Dobre, ako povieš. Ale kopat’ budeš cez celé ihrisko. Možno sa aj trafiš,” štengroval ho ďalej otec.

„Amatér,” odvrkol chlapec, chystajúc si loptu. Postavil si ju asi meter pred svoju bránku, chvíľu zameriaval, rozbehol sa a kopol. „Góóól! Sedem dva, tatík! Sedem dva! Dnes dostaneš nakladačku!” pobehoval s víťazným gestom, ktoré však ukončil rázny ženský hlas z protiľahlého okna bytovky na prízemí: „Chlapci, večera!”

„Máš šťastie, tatík. Inak by to s tebou zle dopadlo,” vážne vyrieckol chlapec.

„Len aby ti nenapršalo do nosa. Ty, Ronaldo jeden,” radostne mu postrapatil ľavou rukou spotené vlasy. „A za víťazstvo spraceš bránky. Ja beriem loptu.”

„Čože?! Nemalo by to byť naopak?”

„Čo sa ti nezdá? Ja som bránky priniesol a ty ich odnesieš. Na striedačku. Tak podľme, už som poriadne vyhladol.” Obaja, bok po boku vykročili smerom k otcovej bránke. Chlapec po pár metroch pobehol a kým k nemu otec prišiel, už ju mal poskladanú a šiel mu naproti. „Tuším si hladnejší, ako ja. Tu máš kľúče, hned’ som v pivnici,” podal mu ich, keď sa míňali. Syn si ich zbral a znova sa rozbehol, teraz spratať aj svoju bránku. Muž podišiel k lopte, ktorá sa zakotúľala pod orgovánové kríky a zohol sa po ňu. Vzal ju do oboch rúk a ako sa narovnával, odrazu pocítil ostrú bolest’ v hrudníku. Na okamih sa mu zahmlilo pred očami. Pritom sa mu zazdalo, ako keby za kríkmi niečo stálo.

Celé zahalené v bielom.

V hlave sa mu premietol obraz z detstva.

Zhlboka urobil nádych a výdych, potom ešte raz a bolest’ sa rýchlo vytratila. Ako by tu nikdy nebola. „To tie ranné. Už mám toho fakt dost,” povedal si nahlas a pobral sa domov za synom.

V rýchlo ubiehajúcich dňoch však bol čoraz viac unavenejší. Síce mal niečo po päťdesiatke, ale veku to nepripisoval. Ved’ od mladosti bol v pohybe. Hrával futbal, často jazdieval na bicykli, chodil na turistiku a najradšej behával. Zdolať osem či desať kilometrov mu nerobilo žiadny problém. Samozrejme, že v posledných rokoch to bolo o niečom úplne inom. Oženil sa a narodil sa mu syn. Už nemal toľko času pre seba.

Starostlivosť o rodinu zrazu nadobudla širší rozmer a nové, nepoznané životné výzvy.

Ale ani raz nepodľahol obavám. Aj keď pracoval v automobilke vyše dvadsať rokov a udržať krok s mladšími tiež nebolo jednoduché. Pravdaže tam mávajú pravidelné zdravotné prehliadky každý rok a nezanedbával ani preventívky u svojho lekára. Ale doteraz mu nič závažné nezistili. Trochu zvýšený tlak a únava z nočných, to je bežná diagnóza väčšiny zamestnancov firmy. Inak je na tom vraj „zdravotne dobre, primerane svojmu veku“, ako cez kopírak konštatovali bez sebamenšieho podozrenia doktori.

Objavil sa tu však ten čoraz častejšie sa opakujúci sen, čo ho začal znepokojoval. Snívalo sa mu o tom, čo raz zažil ešte v rodnom dome. A začalo to odvtedy, keď hrali naposledy so synom futbal. Keď mu prišlo zle pri tom kríku. Uvažoval, prečo sa mu práve teraz, takmer po päťdesiatich rokoch, vynárajú spomienky na rodný dom a udalosti, ktoré tam zažil. Premýšľal, či je to tým, že v poslednom čase začínal prehodnocovať svoj život. Čo mohol urobiť lepšie, akým chybám sa mohol vyvarovať, alebo ako mohol niektoré veci ovplyvniť.

„Že by toto bol ten jeden zo znakov starnutia?“ častokrát sa prichytil pri tejto myšlienke. „Či je to preto, že sa mu občas vynárali obavy o syna, aby mu dokázal zabezpečiť dobrú budúcnosť?“ Hlavou mu vírilo množstvo otázok, na ktoré hľadal uspokojujúce odpovede. A znenazdania sa mu, odkiaľsi z hĺbky mysele, pripomenuл ten zvláštny zážitok z detstva. Mal vtedy asi päť rokov. Oproti ich domu, cez cestu, býval jeho kamarát, o čosi mladší od neho. Občas sa k nemu chodieval hrávať. Keď chcel vedieť, či je doma, vyliezol na drevenú dvojkrídlovú bránu. Tá bola skonštruovaná tak, že hore a dolu bol priečny hranol a ďalší uhlopriečne, takže sa po ňom mohol vyšplhať až hore. Celá ulica bola na malom, pozdĺžne sa zvažujúcim svahu, akoby vrstevnici.

Jej ukončením bola asfaltka, preto domy oproti stáli už o niekoľko metrov nižšie. Takže, keď vyliezol na bránu, mal dobrý výhľad priamo do kamarátovho dvora. Keď ho zbadal, že je vonku, ihned utekal za mamou spýtať sa, či sa s ním môže ísť hrať. Tento jeho kamarát mal dedka, ktorý tam býval s nimi. Bol veľmi starý, a tak sa stalo, že nadišla jeho chvíľa a zomrel. V ten deň sa ako obvykle hral na dvore, až kým ho nuda nedonútila vyliezť na bránu a vyhliadať, či je kamarát doma. To, čo tam však zbadal, v ňom vyvolalo zvedavosť a zvláštny pocit. Na dvore stál úzky, podlhovastý stôl a na ňom niečo prikryté bielou plachtou. Nevedel, že tam leží kamarátov mŕtvy dedko. Išiel o tom povedať svojim súrodencom. Tí sa nedočkavo rozbehli k bráne vyliezli na ňu, aby videli, o čom im to ich malý brat tak vzrušene hovorí. Chvíľu sa pozerali do dvora cez cestu, kde bol bielou plachtou prikrytý nebožtik. Občas pofukoval vietor a tak sa stalo, že zrazu nadvihol plachtu, ktorá zakrývala tvár mŕtveho dedka a odhalil ju. Deti s hrôzou zjačali, zoskočili z brány a bežali zvestovať mame, čo práve videli. Okrem neho. Nechápal, a ani nerozumel tomu všetkému. V svojom krátkom päťročnom živote ešte nevidel mŕtveho človeka. A tak zostal sedieť na bráne. Pozrel sa smerom vpravo, kde bola nedaleko, asi štyridsať metrov križovatka. Taká bežná, dedinská križovatka. Odrazu tam zazrel vysokú postavu. Od hlavy až po zem bola celá oblečená v bielom. Zvláštne, že v tej chvíli sa tam nikto nenachádzal, okrem tej postavy. Pretože, aj keď to bola len dedinská križovatka, vždy tam bol nejaký pohyb. Vždy ňou niekto prechádzal. Človek, ponáhľajúci sa do nedalekého obchodu, či cyklista, alebo sa tam ponevierał aspoň nejaký túlajúci sa pes, alebo prebehla mačka.

Chvíľu ohromene hľadel na postavu. Zazdalo sa mu, že mierne pootočila hlavou a zazrela ho. Postava na križovatke sa pohla smerom k nemu! Ani nekráčala, ale

vznášala sa niekoľko centimetrov nad zemou. A približovala sa rýchlo! Telo mu opantala zvláštna slabosť a takmer spadol z brány. Premkol ho strach a zatajil sa mu dych. Srdece sa mu divoko rozbúšilo. Premohol sa, odvrátil zrak a zoskočil na zem. Potkýnajúc sa utekal oznamíť, čo práve videl. Súrodenci mu samozrejme neverili a išli sa presvedčiť sami. Vybehli von z domu a vyliezli na bránu. Na križovatke však nebola žiadna postava v bielom. Ani vľavo, smerom hore ulicou. Iba oproti mŕtvy dedko jeho kamaráta, prikrytý bielou plachtou, ktorú občas nadvihol blúdiaci vietor a odhalil nebožtíkovu sinavú tvár. Ale to sa už teraz nikto z nich nebál a ani nevykríkol od strachu, lebo mama im medzitým vysvetlila, čo to znamená, keď človek zomrie.

Mužovi sa práve o tejto príhode z detstva začalo pravidelne snívať. Videl sám seba, sediaceho na bráne, ako sa pozerá na toho mŕtveho starca na dvore oproti cez cestu. A potom, ako zazrel tú postavu v bielom na križovatke, ktorá sa naňho pozerá a začne sa približovať. Nevedel si to vysvetliť, prečo sa mu opakovane sníva práve toto. Prebúdzal sa so studenými kropajami na čele a t'aživým pocitom na hrudi. Manželke sa s tým nezveril, aspoň zatiaľ, lebo po niekoľkých minútach sa aj tak telo vrátilo do normálu, akoby sa nič nestalo. Zostal len nepríjemný pocit, znepokojivé myšlienky a nezodpovedané otázky.

Prišiel víkend. Bola sobota. Muž bol po týždni nočných zmien a jeho syn sa tešil na futbal s otcom. Boli dohodnutý na poobedie, pretože dopoludnia bolo treba navariť a poupratovať. Po piatej nočnej chodil málokedy spať. Manželka každú druhú sobotu do trinástej pracovala a doma si vždy našiel nejakú robotu. Ráno skočil do obchodu na nákup, potom dal pratiť, venoval sa kuchyni a syn si zatiaľ poupratoval izbu a povysával obývačku. To bola otcova podmienka, ak chcel pozerat' telku.

Dnes, keď varil, občas zo zvyku vyzrel spoza záclony von oknom. Mamičky kočíkujúce svoje ratolesti a iné, s trocha väčšími deťmi, sa rozprávali na ihrisku. Niektoré boli aj s manželmi. Tí však zízali do svojich mobilov, až na jedného či dvoch, ktorý šantili so svojimi deťmi. „Závisláci“, ako ich v duchu nazýval, občas odlepili zrak od displejov, aby na okamih oskenovali situáciu. Obraz, ktorý pravidelne vídaval. Vždy mu pritom napadlo, že títo otcovia si neuvedomujú, o čo všetko prichádzajú. Aj nedávno, keď strihal ruže pre manželku, ktoré rástli pred činžiakom rovno pod ich oknami, si všimol mladých manželov. Sedeli opodial' na lavičke. Hlavy sklonené, v rukách mobily. Dcérka, asi šestročná, sa hrala sama na ihrisku. Okrem nich tam neboli nikto. Odstríhol z kríka jednu červenú ružu a podišiel k dvojici.

„Dobrý deň!“ pozdravil. Prekvapená dvojica odtrhla zrak od svojich telefónov.

„Dobrý deň,“ odzdravili.

„Nech sa páči, toto je pre vás,“ podával ružu žene. „Máme tu pred činžiakom zopár kríkov ruží o ktoré sa trošku starám. Odstríhol som si ich niekoľko do kytice pre moju manželku. Dajte si aj vy do vázičky. Pre potešenie.“

Ženina napäťa tvár sa uvoľnila. Zoširoka sa usmiala, vzala si ružu a podăkovala. „Prajem pekný zvyšok dňa!“ zaželal im a odišiel späť ku kríku, kde mal na zemi odložené svoje ruže. Opatrne ich vzal a pobral sa domov. Cestou sa nenápadne pozrel smerom k lavičke. Žena tam bola sama. Vedľa seba, kde predtým sedel jej manžel, mala položenú ružu, ktorú jej daroval. S úsmevom sledovala, ako sa jej manžel hrá s dcérkou na detskom ihrisku.

Muža zo živej spomienky vrátil do reality signál z rádia, ohlasujúci poludnie. Čo nevidieť príde jeho milovaná z práce. Najvyšší čas pustiť sa do hlavného jedla!

Cez pootvorené okno sa niesol zvuk kostolných zvonov, ktorý sa miešal s hlásením krátkych správ a nespokojnou reakciou detí, ktoré rodičia ľahali domov na obed.

Zaujala ho zaujímavosť zo sveta, ktorou moderátor uvádzal nasledujúcu reláciu.

V správe sa uvádzalo, že „vedcom sa vďaka výskumu podarilo dokázať, že ľudia tesne pred smrťou počujú, i keď je otázne, či zvuky aj naozaj vnímajú. Aj keď ich totiž mozog registruje, nemusia sa dostať až do vedomia jedinca, a teda či dokáže rozoznať, kto sa mu prihovára, akou rečou a čo vlastne hovorí.“

„Zaujímavé,“ pomysel si a opäť vyzrel von na detské ihrisko. Kým pôjde hrať futbal so synom, znova sa zaplní džavotajúcimi ratolestami. Očami letmo preletel po známej trávnatej ploche za ihriskom, keď sa mu pohľad zasekol pri orgovánových kríkoch.

Stála tam postava.

Celá v bielom!

Presne tá istá, ktorú videl ako malý chlapec z brány na križovatke!

A pohla sa smerom k nemu! Alebo, že by sa mu to len zazdalo?

Desivý pocit a slabosť mu preblesli celým telom, ako elektrický prúd a pred očami mu zrazu vybuchol ohňostroj iskier. Zatvoril oči, začal zhlobka dýchať a pomaly počítať do päť. Otvoril oči. Nepríjemný zážitok bol preč. Ani čo by tu nikdy nebol.

„Nie, to je určite z nevyspatosti po nočnej,“ odôvodnil si to s pomyslením, že už zažil všeličo. Cez hustú záclonu nemohol tak dobre zaosrtiť zrak. Odhrnul ju a podišiel bližšie k oknu. Pri kríkoch nikto nebol. Rozhliadol sa po okolí. Avšak ani na ihrisku, či v jeho blízkosti nevidel nikoho, kto by bol oblečený v bielom, alebo aspoň v niečom bledom. Upokojil sa s vedomím, že čoskoro bude mať dovolenkú. Oddýchne si, všetko sa vráti do starých koľají a aj tie čudné sny určite pominú. Zaužívaným spôsobom zastrel

záclonu a vrátil sa k príprave jedla.

Po spoločnom obede a krátkom oddychu pri rozhvore s manželkou sa chlapec konečne dočkal. Celý týždeň sa tešil na tatíka, alebo tatinka, ako ho s obľubou volal, lebo mali na seba málo času. Najviac mu vadili poobedné, lebo to sa videli len ráno, keď ho vozil autom do školy. V noci prišiel z práce až pred polnocou a to už spal.

Ako muž predpokladal, detské ihrisko sa popoludní opäť slušne zaplnilo. Za ním si na veľkej trávnatej ploche, ako vždy, postavili bránky. Zápas mohol začať. Chlapec sa pustil do komentovania. Bol ako živé striebro. Na futbal mal naozaj talent. Otcovi strieľal jeden gól za druhým.

„Osem jedna! Dnes to s tebou vypadá ešte horšie ako naposledy,” skonštaoval syn, keď si sadli oddýchnuť po polčase do tieňa vysokých odkvitnutých orgovánov.

„No len počkaj v druhom polčase. Ti ukážem, ako som hral kedysi za mlada,” predýchavajúc sa vyhrážal otec tým svojím typickým groteskným spôsobom.

„To hovoríš stále, že pôjdeš naplno. A potom ti dôjde para.”

„Som ťa šetril. Uvidíš, použijem tajnú zbraň a...” začal ho štekliť pomedzi rebrá a ľavou rukou mu postrapatil spotené vlasy. Syn začal jačať a smiať sa. Odgúľal sa z dosahu otcových rúk kričiac: „To bude faul, bránenie v hre!” a zostal ležať v tráve. Nasledoval ho a tiež sa natiahol. Obdivovali lenivo plávajúce oblaky na oblohe a popustiac uzdu svojej fantázii sa predbiehali v tom, kto v nich zbadá podivuhodnejšie zviera. Popritom mu prišlo na myseľ, ako rýchlo vyrástol. Alebo on tak rýchlo zostarol? Len prednedávnom ho so ženou kúpavali vo vaničke. Prišli prvé samostatné krôčiky. Potom škôlka. Čo nevidieť bude končiť školu. Telom mu preletel zvláštny pocit a pri srdci pocítil miernu bolest, keď ho v tom z premýšľania na hebkom trávovom

koberci vytrhol synov oznam:

„Koniec relaxu, začína druhý polčas! Meníme strany.”

Muž sa snažil zo všetkých síl, no synov náskok sa mu nepodarilo dobehnuť. Nohy ho nechceli poslúchať a ani s dychom akosi nestačil. Utešoval sa myšlienkovou, že dnes pôjde skôr spať a dohoní deficit z nočných.

Nastavený časovač na mobile ohlásil koniec zápasu. Chlapec jasal: „Devätnásť osem! Tvoja najväčšia prehra, tatík! Ale musím uznať, že to bol doteraz tvoj najlepší výkon. Veľa nechýbalo a po prestávke si takmer vyrovnal,” povedal uznanivo.

„Si sa triasol o výsledok, čo? Len počkaj cez dovolenku, ked' bude viac voľna a budem oddýchnutý.”

„To som zvedavý, tatík. To som zvedavý, či to nie sú zasa len plané reči. Nezabúdaj na to, že v škole som vo futbale najlepší z triedy,” povedal hrdo.

Mal rád tieto chvíle strávené so synom a nielen, ked' hrali futbal. „No, pod'me sa osprchovať,” ľavicou mu postrapatil mokré vlasy na hlave. „Na dnes už stačilo. Zober bránky, tu máš kl'úče,” podal mu zväzok. „A ked' už budeš v tej pivnici, pozri sa prosím t'a na bicykle, či sú gumy v poriadku. Zajtra ideme na ten výlet, čo sme s maminkou naplánovali. Dúfam, že si na to nezabudol.”

„Nie. Už sa teším,” odvetil. Vzal prvú bránku, zručne ju poskladal a namieril si to k domu. V tej eufórii z víťazstva aj zabudol, že dnes bol na rade otec.

Muž hľadel na odchádzajúceho syna. Počkal, kým sa mu nestratil z dohľadu za otvorenými vchodovými dverami. Bol naňho hrdý. Akoby videl sám seba. Ešte viac to v ňom umocňovalo pocit dat' mu všetko, čoho bude schopný v nasledujúcich rokoch, až kým sa nepostaví na vlastné nohy. Otočil sa a zamieril ku kríkom, kam sa zakotúľala

lopta. Zohol sa po ňu, vzal ju do rúk a vystrel sa. „Zvláštne, ako sa niektoré situácie opakujú,” pomyslel si, hľadiac na loptu v rukách. Zdvihol pritom zrak, chcel sa otočiť späť a vykročiť smerom k činžiaku, keď ju zazrel priamo pred sebou. Lopta mu vyklízla z rúk a odkotúlala sa pod krík.

Stála pred ním postava!

Tá, ktorú videl ako malý chlapec.

Tá, ktorá ho v poslednej dobe trápila v nočných morách.

Postava, celá zahalená v bielom, ako zhmotnený sen.

Mužovi sa zatajil dych a pocítil neznesiteľnú bolest' v hrudi. Zreničky sa mu rozšírili a pohľad ustrnul, keď postave nehlučne skízol z hlavy závoj a on uvidel jej tvár. Podlomili sa mu kolena a bezvládne sa zosunul na zem. Rodičia, ktorí boli vonku s deťmi na ihrisku, zalarmovali pomoc. Záchranka bola na mieste do niekoľkých minút.

Chlapec sa v pivnici kontrolou bicyklov zdržal. Jedno koleso musel dofúkať. Skončil a vyšiel von za otcom. Nečudoval sa, že za ním neprišiel. Zvykol sa zahovoriť so susedmi. Zbadal, ako vzadu pri kríkoch postával hlúčik ľudí. Pri mieste, kde oddychovali s otcom. Zamieril k nemu, domnievajúc sa, že je otec tam. Ked' sa priblížil, niekto z toho davu zvolal: „Tam je jeho syn!“ Od skupiny ľudí sa oddelil starší muž a zamieril k chlapcovi. Bol to ich sused z vchodu. Podišiel k nemu, jemne ho chytil za plece a začal mu vysvetľovať, čo sa stalo. Chlapec ostal v šoku a rozplakal sa. To predsa nemôže byť pravda! Ved' len pred niekoľkými minútami hrali s otcom futbal!

Náhlivo spolu vykročili k činžiaku.

Chlapec otvoril dvere do bytu, vbehol dovnútra a stále pláčuc volal na matku. Bola v obývačke, na druhej strane domu. Žehlila a mala pri tom nahlas pustenú hudbu,

ako zvyčajne. Nemohla počuť zavýjajúcu sirénu sanitky. Snažila sa porozumieť tomu, čo sa jej syn snažil prerývaným hlasom povedať. Prelaknutá žena so vzlykajúcim synom prišla k otvoreným dverám, pred ktorými čakal sused. Stručne jej oznámil, že jej muž odpadol a odviezla ho pred niekoľkými minútami záchranka. Viac jej nevedel povedať. Povedali mu to ľudia z detského ihriska, čo to videli. On sa vracal z mesta, keď akurát odchádzala sanitka. „Prepáčte, nebudem vás zdržiavať,“ ospravedlňoval sa. „Dúfam, že to dobre dopadne. Dovidenia,“ pozdravil a odišiel.

Žene vyhŕkli slzy. Trasúcimi sa rukami zatvorila dvere a objala plačúceho syna.
„Rýchlo sa prezleč, ideme do nemocnice. Neboj sa! Tatinko je silný! Všetko bude dobré,“ upokojovala a povzbudzovala ho rozhodným hlasom.

V nemocnici čakali na chodbe. Sediač na lavičke, jednou rukou objímalu syna a druhou si občas utrela slzy, stekajúce jej po bledých lícach. Vnútorne sa stále uistívala, že naozaj bude všetko v poriadku. Že to nie je nič vážne. Vedľ bol vždy taký vitálny a silný. Nikdy sa na nič nest'ažoval.

Asi po pol hodine konečne vyšiel lekár z dverí. Rýchlo sa postavila. Z jeho vážnej tváre hned vyčítala, že pre ňu nemá dobrú správu. Stále však verila...

Podišiel k nej.

Čierne slová, vychádzajúce z jeho úst sa odrážali od bielych stien práznej nemocničnej chodby, zabodávali sa do srdca a myseľ ich odmietala prijať.

Neveriacky počúvala lekárov oznam.

Jej manžel zomrel.

Prasknutie, či roztrhnutie cievky. Akútnej disekcia aorty. Bolo to také rozsiahle a náhle, že mu nedokázali pomôcť. Telo jej kleslo späť na lavičku. Ospravedlňoval sa a ešte niečo

hovoril, ale to už jeho slová zanikali v ženinom vypuknutom gejzíre plaču a náreku. Syn sa jej bezmocne zložil do lona, kropiac jej rinúcimi sa slzami sukňu.

Čas sa zastavil.

Lekár si prisadol na lavičku z chlapcovej strany. Čakal. Vedel, že ho budú chcieť vidieť. Ked' sa ako tak pozviechali a nadobudli trochu síl, odviedol ich k lôžku. S citom odkryl plachtu z tváre nebohého a potichu sa vytratil.

Matka so synom sa znova rozplakali.

Čas sa zastavil v neutíchajúcej bolesti.

Po chvíli žena podšla k posteli a vtišla na manžclova ústa bozk. Posledný v živote. Jeho pery ešte nevychladli. Tíško mu zašeplala niekoľko slov na rozlúčku a pomaly sa vzpriamila, s výrazom nekončiacej lásky v tvári.

Pristúpil aj chlapec. Vzal otcovu ľavú ruku a položil si ju na hlavu tak, ako keby mu chcel znova postrapatiť vlasy. Nežne si ju privinul k sebe a pohladil.

Posledné žijúce bunky mužovho mozgu zaregistrovali synove slová:

„Bol si najlepší otec na svete, tatinko.“ Položil späť na bielu plachtu otcovu bezvládnu ruku a chytil sa matkinej. Ešte dva skrúšené pohľady na rozlúčku.

Otočili sa a vo vzájomnom objatí pomaly odchádzali ku dverám.

Otcovi sa na krajíčkoch navždy zatvorených očí zaligotali dve nepatrné slzy.